

Kymenvirta

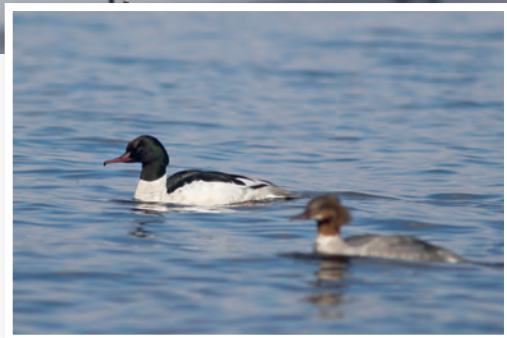
Päijänteen vedet virtaavat Kalkkistenkoskesta alkavaa Kymijokea pitkin Suomenlahteen Ruotsalaisen ja Konniveden kautta. Heinolan keskikaupungin kohdalla Kymijokea kutsutaan Jyrängönvirraksi, Kymenvirraksi tai lyhyesti vain Kymeksi.

Kymenvirta pysyy ainakin suurimmaksi osaksi sulana joka talvi, minkä vuoksi se on hyvä talvinen retkikohde. Sula-alueen laajuus vaihtelee talven lämpötilojen ja juoksumäärien mukaan. Virta on lintupaikkana parhaimmillaan talvella ja keväällä.

Linnusto

Kymenvirrassa talvehtii vuosittain jopa 800 sinisorsaa ja talvien vakiovieraisiin kuuluvat myös telkkä, isokoskelo, laulujoutsen ja koskikara sekä saukko. Osa sorsista viihtyy Heinolan Lintutarhan alueella sijaitsevalla Kirkkolammella, jossa lintuja ruokitaan säännöllisesti.

Sinisorsien sekaan lyöttäytyy harva se talvi jokin erikoisempi laji, kuten tukka- tai lapasotka, tavi tai haapana. Suomessa hyvin poikkeuksellisesti talveh-

Isokoskelot. PK

tiva lapasorsa viihtyi Kirkkolammen–Kymenvirran sorsien kanssa peräti neljä talvea perättäin (2014–2018). Muita Kymenvirran talvievaita ovat muun muassa kyhmyjoutsen, kuikka, mustalintu, pilkka-siipi, merimetso sekä harvinainen pikkuiukku. Allihaahkasta on tehty useita havaintoja ja isolokkikin on näyttäytynyt muutaman kerran.

Kymenvirran rannoilla, sekä Tommolan että Jyrängön puolella, tapaa talvisin harmaapäätikan, tiklejä, tilhiä ja joinakin talvina peippoja ja järripeippoja sekä nokkavarpusen. Jyrängönvirran alajuoksulla 42 hehtaarin kokoista Koskensaarta kiertää luontopolku, jonka varrella on lehtoja ja kalliomänniköitä. Paikoin on hyviä näköaloja virran alajuoksulle. Luontopolun varrella voi havaita pikkutikan, palokärjen, harmaapä- ja valkoselkätikan sekä alkukesällä kultarinnan ja muita lehtojen varpuslintuja.

Kymenvirta houkuttelee muuttolintuja keväisin. Tyypillisiä vesilintuja ovat telkät, isokoskelot, kandaanhanhet, silkkiuikut ja härkälinnut, sotkat, nokikanat sekä lokit ja kalatiirat. Kymellä on havaittu liejukana ja luotokirvinen sekä harvinaisuutena punapäänarsku. Heinolan kaupunkialueella pesivät meriharakat kiertelevät usein virran tuntumassa.

Alueen harvinaisimmat vieraat ovat olleet vuonna 1902 talvella torille myyntiin tuotu, Heinolasta löydetty pohjankiisla sekä Rantapuistossa marraskuussa 2010 sinitellyt huonokuntoinen arotasku, joka toimitettiin Lintutarhalle hoitoon.

Linturetkeilyn ohessa kannattaa poiketa myös loukkaantuneiden lintujen hoitolana tunnetulla Heinolan Lintutarhalla tervehtimässä pöttöjä ja papukaijoja. Lintutarhalla pääsee tutustumaan lintujen lisäksi alati vaihtuviin luontokuva- ja taidenäyttelyihin.

Havainnointi

Katselupaikkoja Kymenvirralla on useita. Pohjoisrannalla olevan hotelli Kumpelin rannasta näkee virran lisäksi Ruotsalaiselle. Autot voi pysäköidä Muona-

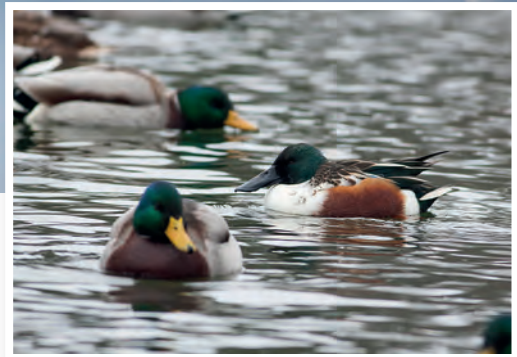
Pikku-uikku. PK

miehenkadun päässä hotellin P-alueelle. Lyhyen kävelymatkan päässä eteläpuolella ovat uimaranta ja satama sekä kauempana siltojen lähellä Kaivoranta, jotka ovat myös hyviä lintujen tarkkailuun.

Siltasaaren pääsee parhaiten kävelemällä joko keskustan puolelta sillan yli tai eteläpuolelta Forskullan kartanonlta. Autopaikka löytyy keskustan puolelta esimerkiksi Rantapuiston vierestä Kaivokadun ja Piestänyn Rantatien risteyksestä tai Forskullan kar-

Talvehtivia laulujoutsenia sekä lapasorsa sinisorsien joukossa. PK

tanon P-paikalta, jolle pääsee kääntymällä etelästä Heinolaan tultaessa ennen siltaa Jyrängönkadulle ja heti rautatiesillan alituksen jälkeen vasemmalle alas.

Koskensaareen pääsee kääntymällä siltojen eteläpäässä Jyrängönkadulle ja jatkamalla katua (nimi vaihtuu Tamppilahdenkaduksi) 400 m, kunnes käännytään vasemmalle Koskensaarentielle. Sitä ajetaan 500 m pienelle sillalle, heti sillan jälkeen on pysäköintipaikka.

Virran itärannalla Tommolon Hiidenhaudasa on kaupungin ja Lintutarhan ylläpitämä sorsien ruokintapaikka. Tommolaan tullaan virran rantaa kulkevaa kävelytieta. Auton voi jättää jo mainitulle Kaivokadun ja Piestänyn Rantatien risteyksen P-paikalle tai pienemmälle pysäköintipaikalle kohdassa, jossa Piestänyn Rantatien nimi vaihtuu Hiidenhaudantieksi.

Lahdesta on erinomaiset julkiset liikenneyhteydet Heinolaan ja lähes Kymenvirran rannalle Kaivokadulle. Kaupunkien väliä ajaa pitkän matkan liikennöitsijöitä ja Lahden seudun liikenteen bussit ajavat reittiä (aikataulut ks. matkahuolto.fi tai lsl.fi).

TYYPPILAJIT Laulujoutsen, kanadanhanhi, haapana, sinisorsa, tukkasotka, telkkä, isokoskelo, merimeto, nokikana, kalatiira, tikli

MUITA LAJEJA Kyhmyjoutsen, pilkkasiipi, kuikka, silkkuiikko, koskikara, kirjosiipikäpylintu, nokkavarpunen

HARVINAISUUKSIA Punapäänarsku, allihaahka, pikku-uikko, kiljukotka, liejukana, isolokki, kuningaskalastaja, luotokirvinen, arotasku, keltahemppo

Katselu- ja autopaikat

Kumpelin ranta: N 6785990 E 447208 ja N 61°12,285' E 26°01,055'

Kaivoranta: N 6785460 E 447997 ja N 61°12,006' E 26°01,944'

Siltasaari: N 6785157 E 448015 ja N 61°11,843' E 26°01,969'

Koskensaaren pysäköinti: N 6784577 E 448406 ja N 61° 11,534' E 26° 2,415'

Hiidenhauta: N 6785155 E 448284 ja N 61°11,844' E 26°02,269'

Tommolan uimarannan pysäköinti: N 6785039 E 448650 ja N 61°11,785' E 26°02,679'